

1. Testa nosaukums – URĪNSKĀBE**2. Angļu val. – Uric acid****3. Īss raksturojums**

Urīnskābe ir nukleīnskābju katabolisma galaprodukts. Līdz 30% urīnskābes organismā veidojas sabrūkot ar uzturu uzņemtajiem purīniem (200 mg/diennaktī). 60% endogēnās urīnskābes veidojas aknās, degradējoties nukleīnskābēm (600mg/diennaktī). Urīnskābe no organisma izdalās caur nierēm un kuņģa – zarnu traktu. Urīnskābe filtrējas caur glomeruliem un lielākā daļa reabsorbējas nieru kanāliņos.

Urīnā skābā vidē urīnskābe veido urīnskābes kristālus. Locītavās palielināts urīnskābes daudzums veicina artrīta attīstību (podagra).

4. Metode

Fermentatīva kolorimetriska analīze.

5. Stobriņa marķējums, asiņu uzglabāšanas laiks, izmeklējamais materiāls

- Marķējums – sarkans vai dzeltens stobriņš (bez antikoagulanta), urīns.
- Asiņu uzglabāšanas laiks:
Istabas temperatūrā (+15°C – +25°C) serums – 5 dienas.
Ledusskapī (+2°C – +8°C) serums – 7 dienas.
- Izmeklējamais materiāls – serums, urīns.

6. Referentās vērtības

	Sievietes	Vīrieši
0-11 gadi	120 – 320 μmol/L	120 – 320 μmol/L
12 – 59 gadi	150 – 370 μmol/L	270 – 470 μmol/L
> 59 gadi	160 – 400 μmol/L	250 – 470 μmol/L
Urīns	1500 – 4500 μmol/24 h	1500 – 4500 μmol/24 h

7. Ietekmējošie faktori

↑ Diurētiķi, salicilāti (nelielās devās), kortikosteroīdi, citostatiski preparāti, purīnvielām bagāta pārtika.

↓ Allopurinols, azatioprīns, kortikotropīns, kontrastvielas, fenoprofēns, furosemīds (i/v), fenilbutazons, probenicīds, hiperksantīnēmija.

8. Novirzes no normas

↑ Podagra, nieru nepietiekamība, nieru policistozē.

Leikoze, mieloma, policitēmija, diseminēti tumori.

Grūtniecības toksikozes (preeklampsija).

Psoriāze.

Hiperlipidēmija (aptaukošanās, hipertoniā, arterioskleroze, cukura diabēts, alkoholisms, hipoparatiroze, akromegālija, sarkoidoze, aknu slimības).

↓ Vilsona slimība (hepatocerebrāla distrofija).

Fankoni sindroms, ļaundabīgi audzēji (Hodžkina slimība, mieloma, bronhogēna karcinoma).

Ksantīnūrija.